

§198

SBN2020/176

Revidering av VA-taxa 2021

Beslut

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar att lämna följande förslag till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige: Kommunfullmäktige beslutar att revidera VA-taxan enligt bifogat förslag från och med den 1 januari 2021 genom att höja bruksningsavgiften samt anläggningsavgiften för kommunalt VA med 10 procent. Den tidigare antagna VA-taxan (gällandes från 2020-01-01) upphävs i och med beslut i kommunfullmäktige om fastställande av ny taxa.

Ärendet

Stora delar av vatten- och avloppsverksamheten i Sverige står fortsatt inför stora utmaningar nu och i framtiden för att kunna säkra dricksvattenleveransen och spill- och dagvattenavledningen på ett säkert och miljömässigt bra sätt samt klara av de ökade myndighetskraven och klimatförändringarna. Det är viktigt att säkra den långsiktiga hållbarheten för VA-försörjningen för dagens och framtida kommuninvånare. Bollebygds kommun har, som många andra kommuner, äldre anläggningar och ledningsnät med stort underhållsbehov som kommer medföra stora och kostsamma investeringar.

Gryaab har under 2018 beviljat Bollebygds kommun inträde from mars 2019. Genom denna lösning kommer avloppsreningen för både Bollebygds och Olsfors-Hultafors tätorter att lösas på lång sikt. I samband med projekt överföringsledning mellan Härryda och Bollebygd finns möjlighet att ordna med reservvatten mellan kommunerna.

Brukningsavgiften (årlig):

Brukningsavgifter är en periodisk avgift för drift- och underhållskostnader, kapitalkostnader för investeringar eller andra nödvändiga kostnader för att tillhandahålla vattentjänsterna som inte täcks av anläggningsavgiften.

En analys grundad på de kommande årens verksamhet kända och förväntade kostnader och intäkter, visar att en fortsatt årlig uppräknings av bruksningsavgiften med ca 10 procent är nödvändig mellan åren 2019 och 2026 för att få balans i verksamheten (se diagram, bilaga 1). Investeringsbehov i nya överföringsledningar och av ny ordinarie vattenförsörjning i Tölvsjö samt reinvesteringar av befintliga ledningar och anläggningar som är en del av eventuella framtida kostnader innebär ökade kapitalkostnader. Kostnader som dessa har framgått i investeringsbudget 2018-2020 samt 2019-2021 och är inkluderade i analysen av framtida kostnader. Analysen är gjord på lång sikt och därmed mer osäker. Det är således fortsatt viktigt att grunda besluten i årsbudgeten och att analysera utfall och förväntade kostnader och intäkter årligen för att ha ett bra underlag för taxejusteringar.

Utifrån ett omvärldsperspektiv så har taxeökningarna i Sverige varit låga historiskt och att ha

vatten i kranen och få avloppsvattnet renat är ganska billigt jämfört med många andra länder i Europa. Kommunernas branschorganisation Svenskt vatten har låtit göra en studie av framtida investeringsbehov i infrastruktur för kommunalt vatten och avlopp. Investeringsbehovet uppstår då kommunerna behöver hantera utmaningar som att bygga ut ledningar och anläggningar för både nya och befintliga områden, öka förnysetakten på ledningsnätet med 40 procent, anpassa VA-infrastrukturen för framtida klimatförändringar och säkra dricksvattenkvaliteten.

Anläggningsavgiften (engångsavgift vid anslutning)

Anläggningsavgift är en engångsavgift som ska täcka kostnaden för att ordna en allmän VA-anläggning medan bruksavgift (se ovan) är en periodisk avgift som ska täcka drift- och underhållskostnader och andra kostnader som inte täcks av anläggningsavgiften.

Anläggningsavgiften varierar kraftigt i svenska kommuner. Variationen beror på flera anledningar t.ex. utbyggnadskostnader (dyrt att bygga i bergiga områden), fördelning mellan intäkter från bruksavgift och anläggningsavgiften samt fastigheternas värde i kommunen. Låga avgifter finner man bland annat i norrländska inlandskommuner och bruksorter medan högre avgifter i närheten till kustnära områden och kommuner nära storstäder. I Bollebygd är det lämpligt att även höja anläggningsavgiften med 10 procent 2021 för att få en bättre täckningsgrad mellan kostnader och intäkter.

Vad innebär en 10 procentig höjning av bruksavgiften i kronor from 1 januari 2021? En ökning med 10 % innebär att bruksavgiften för typhus A (en villa med en vattenförbrukning om 150 m³/år och en tomtstorlek på 800 m²) ökar sina kostnader med 1 189 kr/år (99 kr/månad) till 13 074 kr/år inkl moms (fast och rörlig del). Motsvarande för typhus B (ett flerfamiljshus med 15 lägenheter, vattenförbrukning 2000 m³/år och en tomtstorlek på 800 m²) ökar med 6 785 kr/år (37,69 kr/månad och lägenhet) till 126 144 kr/år inkl. moms.

Vad innebär en 10 procentig höjning av anläggningsavgiften i kronor from 1 januari 2021? För att ansluta en villa med 800 m² tomtyta till dricksvatten-, spillvatten- och dagvattenanslutning (typhus A) ökar kostnaden från 215 477 kr till 237 021 kr. Motsvarande kostnad för ett flerfamiljshus med 15 lägenheter och 1000 m² tomt (typhus B) ökar från 701 074 kr till 771 177 kr.

I revideringen för VA-taxan 2019 och 2020 lyfte förvaltningen att en årlig uppräknings av anläggnings- och bruksavgiften med ca 10 procent är nödvändig mellan åren 2020 och 2026 för att få balans i verksamheten (se diagram, bilaga 1).

Ekonomiska förutsättningar

Verksamheten VA särredovisas och intäkter tillfaller driftbudgeten för verksamhet 865 VA.

Politiskt beslut om inrättande av investeringsfond för överföringsledningar VA till Gryaab inom VA-verksamheten skedde under 2019. Med investeringsfonden så underlättas VA-verksamheten genom att tillföra eventuella överskott på året till denna. Investeringsfond skall ha en fastställd tidplan och avse bestämda åtgärder som tjänster som förut inte tillhandhållits, t.ex. överföringsledningar till Gryaab eller utbyggnad för kväverening i avloppsreningsverk och som kommer hela VA-kollektivet tillgodo. Att nuvarande kunders avgifter delvis avsätts till fonder för

att ta cirka 10 % av en framtida investering kan bedömas som rimligt. Upplösning av fonden skall ske under samma antal år som tillgången skrivs av på. Nya investeringsfonder kan, där behovet anses finnas, komma att upprättas i framtida politiskt beslutade projekt.

Samhällsbyggnadsförvaltningens förslag till beslut

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar att lämna följande förslag till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige: Kommunfullmäktige beslutar att revidera VA-taxan enligt bifogat förslag från och med den 1 januari 2021 genom att höja bruksavgiften samt anläggningsavgiften för kommunalt VA med 10 procent. Den tidigare antagna VA-taxan (gällandes från 2020-01-01) upphävs i och med beslut i kommunfullmäktige om fastställande av ny taxa.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Ärendets beredning

Ärendet har handlagts och föredragits av Jesper Pernheden, VA/gatuchef.

Beslutsunderlag

- Revidering av VA-taxa 2021
- Bilaga 1 - diagram 2020
- Bollebygd VA-taxa 2021

Skickas till

Samhällsbyggnadsförvaltningen, Jesper Pernheden, Ann-Charlotte Lind
Ekonomiavdelningen, Daniel Aronsson, Svante Cras
Kommunstyrelsen (beslutsärende)